

Y-Säätiön vastuullisuusustyö ja ESRS- raportointi 2024

Inari Virkkala, projektipäällikkö

8.4.2025

Vastuullisuus Y-Säätiössä ja ESRS-raportointi 2024

- **Vastuullisuustiimi 3-6 hlö, matriisiorganisaatio.** Vuonna 2024 edustus Kiinteistöt ja Rakennuttaminen -tiimeistä)
- **Vastuullisuusraportti** vuosittain vuodesta 2020. Raportointi vuosista 2021 ja 2022 GRI-viitekehyksen mukaisesti
- **Hyvät sisäiset resurssit** CSDR / ESRS -työhön
 - 8/2023- 40% työajasta vastuullisuusasiantuntija Tia de Godzinsky (kiinteistöt)
 - 3/2024- 60% työajasta projektipäällikkö Inari Virkkala (rakennuttaminen)
 - Vastuullisuusryhmässä lisäksi Perttu Miettinen (3/2025 asti), Kaisa Nisula
 - Ohjausryhmä joryn jäsenistä: talous, hallinto, kiinteistöt, viestintä, tietohallinto
- Kevät 2024 **Olenaisuusanalyysi** omana työnä. Sparraus Sustashiftin kanssa ja vertailu Kovan jäseniin ja Kira-hankkeeseen
- Syksy 2024 ST-Akatemian **ESG-R koulutus** ja **Kovan Vastuullisuusraportintityöryhmä**: ESRS-raportointipohjan laatiminen
Alustava varmennus BDO:n kanssa: olenaisuusanalyysi ja taksonomiaperiaatteet
- Talvi 2025 2024 Kestävyyssraportti pääpiirteittäin ESRS:n mukaan
- Kevät 2025 EU komission omnibus-ehdotus 2/2025. Nyt ESRS:stä pohdinnassa vaihdos VSME (vai GRI...)?
- Kesä 2025 Y-Säätiön strategiapäivitystä seuraten vastuullisuusohjelman päivitys ohjaamaan vastuullisuustyötä ja -raportointia

Raportoinnin jatkosta, FY2025 ja jatkossa?

Tilintarkastaja, kestävyysraportointitarkastaja BDO (Päivi Varis)

EU-parlamentin 3.4.2025 kahden vuoden lykkäyspäätöksen jälkeen vaihtoehtoja yritysten kestävyysraportoinnille:

1. *se voi laatia kirjanpitolain ja ESRS-standardien mukaisen kestävyysraportin vapaaehtoisesti, sisältäen varmennuksen*
2. *se voi laatia raportin, joka sisältää osia ESRS-standardista*
3. *se voi laatia kokonaisen VSME-standardin mukaisen raportin*
4. *se voi laatia raportin, joka perustuu VSME-standardille, mutta jossa on lisäosia ESRS-standardeista*
5. *se voi laatia johonkin muuhun viitekehykseen perustuvan raportin, tai*
6. *se voi jättää kokonaan raportoimatta – ainakin toistaiseksi.*

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

[https://ysaatio.fi/toimintakertomus-
ja-tilinpaatos-2024/](https://ysaatio.fi/toimintakertomus-ja-tilinpaatos-2024/)

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

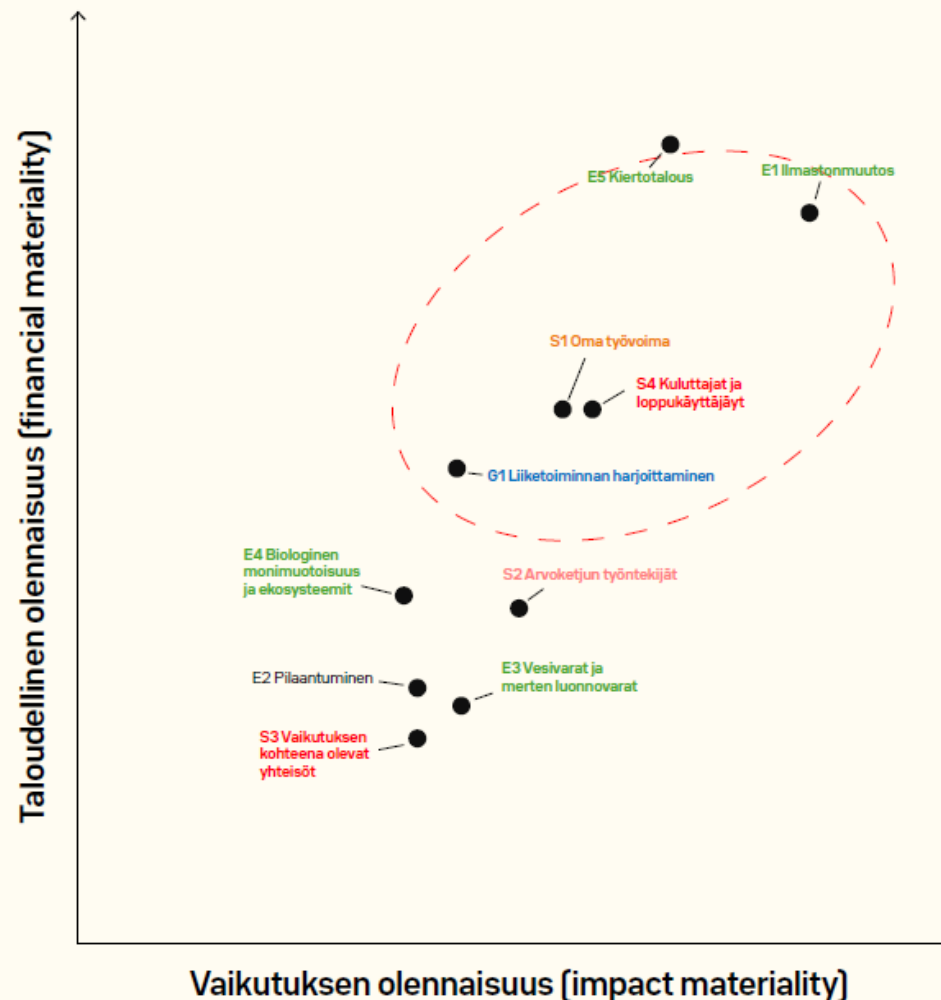
Olennaisuusanalyysi

ESRS-standardin pääaiheet Y-Säätiön alustavassa olennaisuusanalyysissä vuodelle 2024. Kaaviossa olennaisimmat aiheet ympyröity. Ympäristöön liittyvät aiheet vihreällä ja yhteiskunnallisiin liittyvät punaisella, siten, että arvoketjumme loppupää tummemmalla. Y-Säätiön toiminnan merkittävimmät positiiviset vaikutukset (S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät) liittyvät arvoketjumme loppupäähän: asiakkaidemme hyväksi tehtävään työhön ja kodittomuuden vähentämiseen.

E1 Ilmasto
E2 Pilaantuminen
E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat
E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit
E5 Kiertotalous

S1 Oma työvoima
S2 Arvoketjun työntekijät
S3 Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt
S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

CSRD OLENNAISUUSANALYYSI Y-Säätiö 2024

ESRS Olennaisuusanalyysi

- Omana työnä laadittu laaja excel- taulukko
- ESRS-vaatimusten mukaisesti arvioitu skaalalla
- 1...5 x 1...5
- ESRS 1.3 IRO:t
- ESRS 3.4 Vaikutusten olennaisuus
- ESRS 3.5 Taloudellinen olennaisuus

ESRS 1.3 IRO -KARTOITUS (Impacts, Risks, Opportunities) VAIKUTUKSET ARVOKETJUUN					
ARVOKETJUN ALUSSA = hankkimamme TUOTTEET ja PALVELUT		OMA TOIMINTA		ARVOKETJUN LOPUSSA = TUOTTEET ja PALVELUT jotka tuotamme ASIAKKAILLEMME	
-Rakennusmateriaalien valmistus, kuljetus, hankinta -Ostettu kiinteistönpito ja korjaaminen -Asuntojen markkinointi -Vaikuttamistyö -Rahoitus (UPSTREAM, Impacts "Inside out", esim. S2, GHG Scope 2, 3.1-3.8)		-Kiinteistönpito ja vuokraus -Rakennuttaminen (tontin hankinta, suunnittelu -vai upstream? -Verkosto- ja kansainvälinen vuorovaikutus (Financial "Outside In", esim. S1, GHG Scope 1)		-Rakennusten käyttö -Asukkaiden asuminen -Asunnottomuuden vähentäminen -Rakennusten elinkaaren loppu(?) (DOWNSTREAM, Impacts "Inside out", esim. S3, S4; GHG Scope 3.9-3.15)	
Negatiiviset vaikutukset	Positiiviset vaikutukset	Negatiiviset vaikutukset	Positiiviset vaikutukset	Negatiiviset vaikutukset	Positiiviset vaikutukset
			haketta ei kuljeteta pois		
Näitseeillisten raaka-aineiden käyttöämme lisää luonnonle haitallista teollisuutta/toimintaa kuten kaivokset		2023 Kestävän viherpidon käsikirja	Rakentamisen vaikutus paikallisesti	Kestävällä viherhoidolla voidaan edistää esim. hulevesien imeyttämistä maapohjaan läpäisevien pintojen avulla	Kaupunkien tiivistyessä viheralueiden väheneminen vähentää asuntinvihiytisyyttä

ESRS 3.4 VAIKUTUSTEN OLENNAISUUS (IMPACT MATERIALITY) "Inside Out"							ESRS 1.3 IRO-KAROITUS RISKIT JA RIIPPUVUUDET	ESRS 1.3 IRO-KARTOITUS MAHDOLLISUUDET	ESRS 3.5 TALOUDELLINEN OLENNAISUUS (FINANCIAL MATERIALITY) "Outside In"		
Kielteiset vaikutukset Due diligence (OECD, YK)			Myönteiset vaikutukset			Kielteiset ja myönteiset vaikutukset yhteenlaskettuna	Riskit: fyysiset, siirtymä- ja järjestelmäriskit yrityksen taloudelle (AR.13-15) Riippuvuudet luonnonvaroista, henkilö- ja yhteiskunnallisista resursseista	Mahdollisuudet, esim. - resurssitehokkuus - markkinat - rahoitus - resilienssi - häiriönsietokyky - maine - kestävään kehitykseen liittyvät	-Riskit (fyysiset, siirtymä- ja järjestelmäriskit) ja mahdollisuudet yrityksen taloudelle (AR.13-15) -Riippuvuudet luonnonvaroista, henkilö- ja yhteiskunnallisista resursseista		
Vakavuus (1...5)	Todennäköisyys (1...5)		Tosiasialliset (1...5)	Mahdolliset (1...5)					Taloudellinen vaikutus (1...5)	Todennäköisyys (1...5)	
a) mittakaava b) laaja-alaisuus c) korjaamaton luonne	1 > 10% (> 10v) 2 10-30 % 3 30-50 % 4 10-30 % 5 > 80 % (< 1v)		a) mittakaava b) laaja-alaisuus	a) mittakaava b) laaja-alaisuus c) todennäköisyys					1 < 1 M EUR 2 1-3 M EUR 3 3-6 M EUR 4 6-10 M EUR 5 > 10 M EUR	1 > 10% (> 10v) 2 10-30 % 3 30-50 % 4 50-80 % 5 > 80 % (< 1v)	
							Riskit ja riippuvuudet	Mahdollisuudet			
2	2	4	1	1	1	5,0			1	1	1
5	4	20	1	1	1	21,0	Paikallinen luontoarvo/monimuotoisuus heikkenee tiivistyvällä rakentamisella	Viheraiheiden merkitys kasvaa, kehityshankkeet kuten Elonkirjotalo, kestävä viherhoito	4	4	16
3	3	9	1	1	1	10,0	Rakennusmateriaalien saatavuuden heikentyminen (esim. rakennuspuu)	Biopohjainen kiertotalous, kestävämmät materiaalit	1	1	1

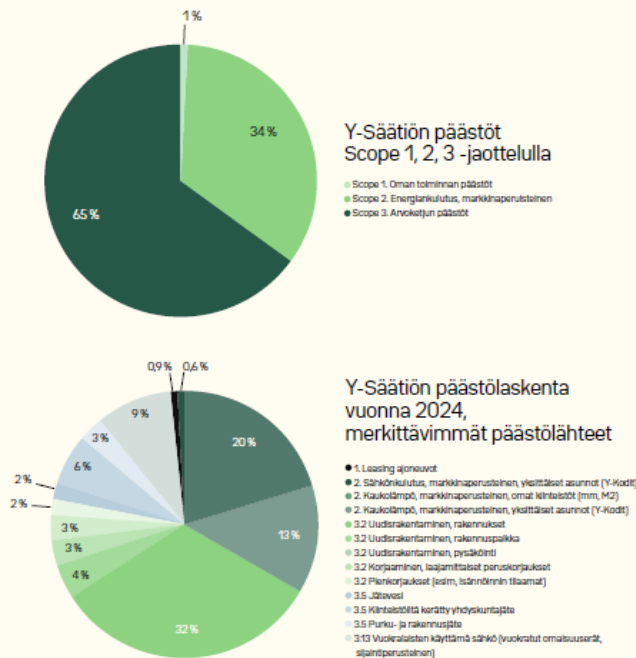
uus kaupunkiviihityyn

40
Y-Säätiö
40 vuotta

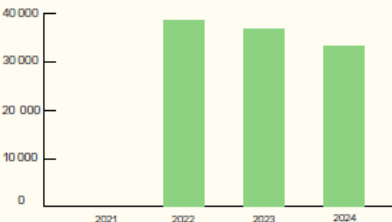
7.4.2025

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

E1 Ilmasto: Päästölaskenta

Scope 1-3 kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, markkinaperusteiset (t CO2)

[E1-6] Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt	1. Laskentavuosi (t CO2)	Perusvuosi (t CO2)	Vertailukelpoinen (t CO2)	Raportointivuosi (t CO2)	Osuus päästöistä (markkinaper.)	Muutos v. 2022 verrattuna
Päästöt tCO2-eq	2021	2022	2023	2024	2024	2024/2022
Henkilöstömäärä, hie	193	192				
1. Leasing ajoneuvot				303	0,9 %	
Scope 1, Oman toiminnan päästöt	28	37	26	303	1 %	719 %
Asuntojen määrä kpl	18358	18525	19006	19065		
2. Sähkönkulutus, sijaintiperusteinen, omat kintteistöt (mm, M2)				0		
2. Sähkönkulutus, sijaintiperusteinen, yksittäiset asunnot (Y-Kodit)				191		
2. Sähkönkulutus, sijaintiperusteinen, toimistot				1,4		
2. Kaukolämpö, sijaintiperusteinen, omat kintteistöt (mm, M2)				11422	29 %	
2. Kaukolämpö, sijaintiperusteinen, yksittäiset asunnot (Y-Kodit)				5974	15 %	
2. Kaukolämpö, sijaintiperusteinen, toimistot				6,9		
Scope 2, energiankulutus, sijaintiperusteinen	17827	17626	19940	17595	53 %	-0,2 %
2. Sähkönkulutus, markkinaperusteinen, omat kintteistöt (mm, M2)				0		
2. Sähkönkulutus, markkinaperusteinen, yksittäiset asunnot (Y-Kodit)				191	0,6 %	
2. Sähkönkulutus, markkinaperusteinen, toimistot, arvio				1,4		
2. Kaukolämpö, markkinaperusteinen, omat kintteistöt (mm, M2)				6662	20 %	
2. Kaukolämpö, markkinaperusteinen, yksittäiset asunnot (Y-Kodit)				4248	13 %	
2. Kaukolämpö, markkinaperusteinen, toimistot, arvio				6,9		
Scope 2, energiankulutus, markkinaperusteinen	-	16899	14839	11109	34 %	-34 %
3.1 Mylly vesi				97		
3.1 IT-palvelut	-	-	-	119		
3.1 Isännöinti ja hallinto				29		
3.1 Kintteistöhuolto				0,1		
3.1 Siivous				103		
3.1 Ulkoalahuolto				3,5		
3.4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu				108,0		
Scope 3.1 ja 3.4 Oletetut tavarat ja palvelut, kuljetukset ja jakelu	101	284	134	460	1 %	
Uusia asuntoja kpl	427	445	472	324		
3.2 Uudisrakentaminen, rakennukset				10522	32 %	
3.2 Uudisrakentaminen, rakennuspalikka				1358	4 %	
3.2 Uudisrakentaminen, pysäköinti				1042	3 %	
3.2 Korjaaminen, laajamittaiset peruskorjaukset				827	3 %	
3.2 Plenkorjaukset (esim. isännöinnin tilaumat)				607	2 %	
3.2 Purkaminen				32		
3.2 Muut hankinnat (toimistotarvikkeet yms.)				5,4		
Scope 3.2 Rakentaminen ja hankinnat (tuotantohyödykkeet)	13610	18512	17923	14394	44 %	
3.5 Jätevesi				798	2 %	
3.5 Kintteistöä kerätty yhdyskuntajäte				1897	6 %	
3.5 Purku- ja rakennusjäte				1013	3 %	
3.5 Toimistoilta kerätty jäte				3,4		
Scope 3.5 Jäte	4572	2568	3758	3702	11 %	
3.6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen				106		
3.7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne				36		
Scope 3.6 ja 3.7 Matkustaminen ja työmatkat	89	129	133	142	0,4 %	
Scope 3.13 Vuokralaisten käyttämä sähkö (vuokratut omaisuuserät, sijaintiperusteinen)	-	-	-	2900	9 %	
Scope 3. Arvoketjun päästöt	16372	21493	21947	21697	65 %	0,5 %
Scope 1-3 kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, sijaintiperusteiset	36227	39155	41913	39495		0,9 %
Scope 1-3 kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, markkinaperusteiset	-	38429	36812	33009	100 %	-14 %

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

- E1 Ilmasto: Päästölaskenta

Rakennuttamisen päästöt

Uudisrakentamisessa tähtäämme erityisesti energiatehokkuuteen ja rakennutamme kaikki uudiskohteemme A-energialuokkaan. Rakennuttamisen kokonaispäästöihin vaikuttaa merkittävimmin kyseisenä vuonna valmistuneiden uudiskohteiden määrä. Vuonna 2024 valmistui viisi uudiskohdetta.

Laskentakonsultti Vesitaidon koonnin mukaan suuripäästöisimmät rakennusosat (A1-A3) kohteissamme ovat

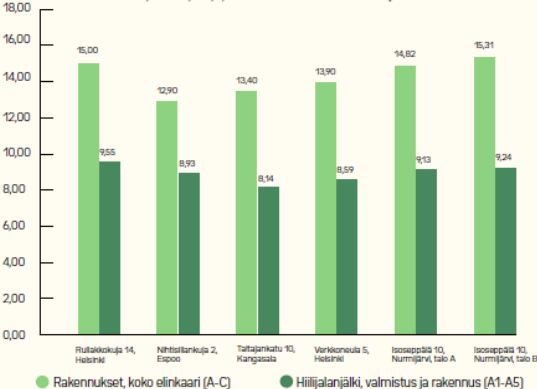
- Ulkoseinät (n. 10-15 %)
- Välipohjat (n. 10-20 %)
- Kantavat seinät (n. 10-15 %)
- Talotekniikka taulukkoarvo (n. 10-15 %)
- Yläpohjat (n. 10 %)

ja materiaalitarkastelussa

- Betonielementit (n. 25-40 %)
- PV-betonirakenteet (n. 15-35 %)
- Talotekniikka -taulukkoarvo (n. 12 %)
- Ikkunat ja parvekeovet (n. 5 %)

Vuonna 2024 valmistuneiden uudiskohteiden hiilijalanjäljet (kg CO₂e/m²/a)

[Isosseppään laskentaperusteet ja systeimirajaukset eroavat muista kohteista joten hiilijalanjäljet eivät ole suoraan verrannolliset.]

2024 Y-Säätiön uudiskohteet		Asunnot/ Autopaikat kpl	Lämmitetty nettoala (m²)	Hiilijalanjälki A-C (kg CO ₂ e/m²/a)	Hiilijalanjälki A1-A5 (kg CO ₂ e/m²/a)	Kokonaispäästöt A1-A5 (tn CO ₂ e)	Asuntokohtaiset kokonaispäästöt A1-A5 (tn CO ₂ e/as.)	Hiilikädenjälki D (kg CO ₂ e/m²/a)	
								D4 biogeeninen hiilivarasto (kg CO ₂ e/m²/a)	Kokonaishyödyt D4 (tn CO ₂ e)
Rullakkokuja 14, Helsinki									
	Rakennus *	112	7166	15,0	955	3422	31	-0,06	-21
	Rakennus, pysäköinti **	27	778	10,1	9,02	351	13	112	3
	Rakennuspaikka ****		7944	0,9	0,89	353	3	0,00	0
Nihtisillankuja 2, K Oy Espoon Nihtiparkki									
	Rakennus *	68	5439	12,9	893	2429	36	0,00	0
	Rakennus, pysäköinti **	38	1070	10,9	990	530	14	68	8
	Rakennuspaikka ****		6509	0,9	0,85	277	4	0,00	0
Taitajankatu 10, Kangasala									
	Rakennus *	29	2244	13,4	814	913	31	-0,06	-6
	Rakennus, pysäköinti **	18	369	9,7	8,70	160	9	29	6
	Rakennuspaikka ****		2612	0,9	0,83	108	4	0,00	0
Verkkoneula 5, Helsinki									
	Rakennus *	67	5133	13,9	859	2204	33	-0,04	-10
	Rakennus, pysäköinti **	23	878	8,1	721	317	14	67	5
	Rakennuspaikka ****		6011	0,4	0,43	129	2	0,00	0
Isosseppä, molemmat rakennukset									
	Rakennus A¹	24	1938	14,82	913	883	37	-0,72	-70
	Rakennus B¹	24	1452	15,31	924	671	28	-0,78	-57
	Rakennus, pysäköinti (eri systeimirajaus)	48							
	Rakennuspaikka A¹		1938	1,15	0,86	84	4	0,00	0
	Rakennuspaikka B¹		1452	1,59	1,26	91	4	0,00	0
Yhteensä/keskimäärin asuinrakennukset		324	23,371	14,12	901	10522	33	-0,14	-164
Yhteensä/keskimäärin pysäköinti		154	3,094	9,76	8,77	1358	13		22
Yhteensä/keskimäärin rakennuspaikka			26,465	0,84	0,79	1042	4		0
YHTEENSÄ						12922			-142

* = rakennuksen maanpäälliset rakenteet ja mahdolliset maanalaiset kellarirakenteet, sisältäen tapauskohtaisesti rakennukseen rakenteellisesti yhteydessä olevat muut rakennuksen osat (esim. liiketilat), kun toissijaisen käyttötarkoituksen nettoala on < 10% rakennuskokonaisuuden nettoalasta.
** = rakennuksen maanpäälliset rakenteet, mahdolliset maanalaiset kellarirakenteet ja pihan autopaikan pintarakenteet, eroteltuna toissijaiseen käyttötarkoitukseluokkaan.
*** = erillisten pysäköintirakaisujen (esim. toisella tontilla sijaitsevat pysäköintihallit, jotka eivät ole osa pääkäyttötarkoituksen luokkaa) maanpäälliset rakenteet, mahdolliset maanalaiset kellarirakenteet ja pihan autopaikkojen pintarakenteet.
**** = rakennuskokonaisuuden (sis. kaikki käyttötarkoitukseluokat) perustukset, tontin piharakenteet ja mahdolliset erilliset pihavarastot tms. (pl. asuinrakennusten pihan autopaikat, jotka on jaoteltu pysäköintirakaisujen rakennuksen osaan).
rakennuskokonaisuus = rakenteellisesti toisiinsa liittyvät rakennuksen eri käyttötarkoituksen osat
1 = Arvioinnin laatijana Ramboll, 6.6.2024, arviointimenetelmänä YM 6-2021, tulokset kirjattu raportin perusteella - laskentaperusteet ja systeimirajaukset eroavat muista kohteista, jotka laskenut Vesitaito Oy

Päästölaskennan periaatteet

Päästölaskentamme on jaoteltu ESRS:n edellyttämän taulukon (AR 48.) mukaisesti Greenhouse Gas Protokollan mukaisiin Scope 1,2 ja 3 kategorioihin. Y-Säätiön päästölaskennassa hyödynnetään Kova ry:n laatimaa päästöraportointipohjaa ja -ohjetta (Kova 2023).

Scope 1

Y-Säätiö-konsernin leasing-ajoneuvojen Scope 1 -päästöt on aiempina vuosina laskettu arvioina kansallisten keskimääraisten ajokilometrien perusteella kunkin käyttövoiman mukaan. Y-Säätiö on uudistanut yhteiskäyttö- ja työsuhdeautosopimuksensa uuden kumppanin kanssa, jonka myötä jatkossa saadaan tarkat ajokilometrit ja päästöraportit

Raportointivuoden Scope 1 -päästöt on arvioitu koko vuodelle kahden viimeisen kuukauden toteutuneiden tietojen perusteella. Autojen käytön laskentatavan tarkentaminen johti Scope 1 -päästöjen moninkertaistumiseen. Suurin osa konsernin liikkumisesta ja matkustamisesta aiheutuvista päästöistä syntyi konsernin 32 ajoneuvosta, joista viisi on sähköautoja.

Scope 2

Y-Säätiön energiankulutuksen päästöt muodostuvat Y-Säätiön omistamien omien kiinteistöjen ja yksittäisten asuntojen päästöistä, jotka on laskettu erikseen.

Omien kiinteistöjen energiankulutuksen päästöt on laskettu markkinaperusteisessa laskennassa paikkakuntaakohtaisesti käyttäen paikkakunnittain kiinteistöjen todellista energian kulutusta ja Paikallisuuden ylläpitämistä päästölaskurista saatavia paikkakuntaakohtaisia päästökertoimia. Päästökertoimina käytetään laskentahetkellä saatavilla olevaa viimeisintä kerrointa.

Yksittäisten asuntojen päästölaskenta on toteutettu vastaavalla tavalla, kuin omien kiinteistöjen, mutta asunnoille kohdistuva lämmön kulutus on laskettu pinta-ala perustaista ja rakennusvuoden mukaan määrittävää kerrointa käyttäen.

Scope 3 Arvoketjun päästöt

3.1 Ostetut tavarat ja palvelut

Laskemme tähän kategoriaan mukaan kylmän veden, uutena IT-palvelut ja arviona ostopalveluna hankitun kiinteistö- ja viherhuollon, isännöinnin, hallinnon ja siivouksen materiaalien päästöt.

3.2 Tuotantohyödykkeet (rakentaminen ja hankinnat)

Rakennuttamisen osalta päästöt jaotellaan uudisrakentamisen, korjaamisen ja purkamisen päästöihin.

Uudisrakentamisen päästöt on laskettu vuodesta 2021 asti Vesitaito Oy toimesta, noudattaen Ympäristöministeriön ilmastaselvityksen laatimisperiaatteita. Uudisrakentamisen päästölaskentaan sisällytetään moduulit A1-5. Jatkossa laskentaa voitaisiin vielä tarkentaa erottelemalla A5-modulin työmaahävikin materiaalipäästöt, jotka tulevat kokonaispäästöraportoinnissa raportoiduksi toiseen kertaan myös rakennusjätteiden kohdalla. Tämän vaikutus hankekohtaisesti on kuitenkin pieni, noin 1-2% uudishankkeen elinkaaren päästöistä. Uudisrakentamisen osalta erotellaan ilmastaselvityksasetuksen mukaisesti rakennusten, rakennuspaikan ja muiden käyttötarkoitusten, pääosin pysäköinnin, päästöt erikseen. Jos uudiskohteita palveleva, asemakaavan edellyttämä pysäköinti sijoittuu esimerkiksi toisella tontilla sijaitsevaan pysäköintilaitokseen, tästä syntyvät päästöt lasketaan osaksi pysäköinnin päästöjä.

Korjaamisen päästölaskenta perustuu konsultin, A-insinöörien vuonna 2021 laskemiemme korjauskohteiden päästölaskentaan, minkä perusteella tyypillisimmille korjauskohteille on määritetty päästökertoimet. Tämän pohjalta sovelletaan määriteltyjä päästökertoimia myös pienkorjauksiin. Korjaustoimenpiteiden kertoimia on hyödynnetty myös Kova ry:n päästölaskurissa, jonka laskentamethodologian A-insinöörit tarkisti keväällä 2023.

Pienkorjausten päästöt on laskettu käyttäen pinta-alaperusteista päästökerrointa vuonna 2024 toteutuneiden korjausten perusteella. Käytetty päästökerroin on määritetty korjauksen hankintahinnan avulla. Hankinta-arvoltaan yli 100 000 euron korjausten päästöt pyritään määrittämään tarkemmin toimenpidekohtaisilla kertomilla. Päästölaskennan ulkopuolelle on jätetty korjauksiin liittyvät suunnittelu- ja konsulttityöt. Edellä mainitut melko karkeat rajaukset aiheuttavat kuitenkin epävarmuutta laskelmiin, mutta tällä hetkellä tarkempaa laskentamenetelmää ei ole käytössä.

Purkamisen päästöt on laskettu A-insinöörien v.2021 määrittämien taulukkopäästökertoimiin perustuen. Rakennukset elinkaaren päästöistä huomioidaan scope 3.2:ssa kohdan C1 ja muut kohdat C2, C3 ja C4 sisältyvät purkujätteiden päästötietoihin (scope 3.5.). Tämä tarkennettiin vuoden 2024 laskentaan, mikä jättää purkamisen päästöraportointiosuuteen pienet päästöt.

3.5 Toiminnassa muodostuva jäte

Y-Säätiö-konsernin toiminnasta syntyvien jätteiden tiedot kerätään Zerowaste-järjestelmään, johon päivitetään vuosittain jätteiden päästökertoimet. Jätteiden päästötietojen lähteinä käytetään Juulia2030-hankkeen tietoja sekä rakentamisen ympäristöpalveluihin keskittyneen Sorteran päästödataa

3.6 ja 3.7 Työmatkaliikkuminen ja matkustaminen

Laskenta sisältää myös hotelliyöpymiset, kilometrikorvaukset ja julkisen liikenteen.

3.13 Vuokralaisten käyttämä sähkö

Vuoden 2024 päästölaskentaan on otettu mukaan GHG Protokollan mukainen kategoria 3.13 asukkaiden sähkönkulutus. Päästöt laski L&T osana Science Based Targets tarkastelua syksyllä 2024. L&T:n laskentaa tarkennettiin Motivan keskimääräisen sähkön päästökertoimen (70 kg CO₂/MWh) sijaan Fingridin Suomessa kulutetun sähkön päästökerrointa vuodelle 2024 (33 gCO₂/kWh).

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

- E3-4 Vedenkulutus

[E3-4] Vedenkulutus

Raportointivuodelle tavoiteltiin 2% vähemmän veden ominaiskulutukselle. Absoluuttinen vedenkulutus väheni edelliseen vuoteen nähden 2% ja veden ominaiskulutus puolestaan 6,4% l/m2 ja 8,4% l/m3.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kokonaisvedenkulutus m3	1043182	1040992	1055140	1036384	1014759
veden ominaiskulutus l/asm2	1597	1543	1542	1528	1430
veden ominaiskulutus l/asm3	351	336	337	333	305

Vedenkulutuksen tähtäävät tavoitteet ja toimet

Y-Säätiön remonttihankkeissa, kuten Koti kuntoon+ -hankkeissa uusitaan perusteellisesti asuntojen ja kiinteistön sisäpinnat, mutta sen lisäksi saneerataan myös kiinteistön käyttövesiputket. Uusimisen yhteydessä uusitaan asuntokohtaiset vesimittarit, jolloin asukas maksaa käyttämästään vedestä kulutuksen mukaan. Tämä toimenpide vähentää kohteen vedenkulutusta keskimäärin 30%. Noin 17%:ssa Y-Säätiön kiinteistöissä on asuntokohtainen vedenmittaus ja -laskutus käytössä. Veden säästön lisäksi lämpimän veden lämmitykseen käytettävän lämpöenergian kulutus vähenee. Myös suihkupäät vaihdetaan vähäkulutteisiin taksonomiamukaisiin (6,5 l/min) tuotteisiin.

Vedenkulutus + asumisen vähähiilisyyden edistäminen

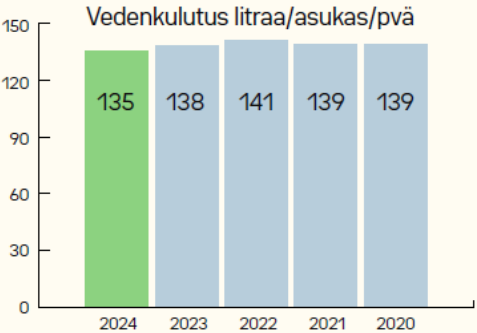
TTS:n ja Motivan Kestävä vedenkäyttö -selvityksen mukaan suomalaiset kotitaloudet kuluttavat vettä keskimäärin 113 litraa henkilöä kohden vuorokaudessa. Suurin osa tästä, noin 45 %, kuluu peseytymiseen. Käytetystä vedestä noin 65 % on kylmää ja 35 % lämmintä, mikä tekee vedenkäytöstä merkittävän energiankulutuksen lähteen. Veden lämmitys vie 20–30 % kiinteistön lämmitysenergiasta.

Asukasmäärät kiinteistöissä vaihtelevat, joten kulutustietojen tarkkaa ja reaaliaikaista asukas-kohtaista vertailua ei toistaiseksi voida tehdä. Raportointivuonna koko kiinteistökannan asukasmäärät päivitettiin kulutusseurantajärjestelmässä vastaamaan sen hetkistä tilannetta ja myös aiempien vuosien kulutustiedot suhteutettiin näihin lukuihin. Tämän vuoksi aiempina vuosina raportoidut asukaskohtaisen vedenkulutuksen tiedot poikkeavat huomattavasti nykyisistä tiedoista. Tarkennamme laskentaa jatkossa, koska ero on niin suuri verrattuna kansalliseen keskiarvoon.

19 ilmoitusta asukailta Ilmianna vuotava vesikaluste – kahden kuukauden seurantajaksolla, jolloin kampanjassa keskityttiin vesivuotoihin.

CASE: VEDENSÄÄSTÖKAMPANJA OULUN JA ROVANIEMEN ALUEELLA 1.4.–30.9.

Veden vastuullinen käyttö -asukaskampanja järjestettiin Oulun ja Rovaniemen M2-kohteissa. Tarkoituksena kampanjassa oli kiinnittää huomiota omaan vedenkulutukseen sekä pohtia tapoja veden säästämiseen arjessa. Tiedottamisen lisäksi asukkaita motivoitiin pienellä lahjakorttipalkkiolla ilmoittamaan vuotavista vesikalusteista sekä kertomaan parhaat vedensäästövinkeinsä. Jokaisen alueen kiinteistö oli automaattisesti mukana kampanjassa. Eniten vedenkulutustaan vähentänyt talo voitti 1 000 euroa käytettäväksi talon yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan tai tapahtuman järjestämiseen. Toiseksi eniten vettä säästänyt kiinteistö palkittiin 500 euron palkinnolla. Vedensäästö laskettiin suhteessa talon edellisen vuoden saman ajanjakson veden käyttöön, joten jokainen talo kilpaili omaa edellisen vuoden vedenkulutustaan vastaan. Vettä säästettiin eniten Rovaniemellä, josta voittajaksi selvisi Asemieskatu 3 ja toiseksi eniten vettä säästi Saaruantie 5:n asukkaat.

Vuonna 2024 päätökseen saatiin tutkimus, joka keskittyi asumisen hiilijalanjäljen vähentämiseen vedenkäytön kautta. Tutkimuksessa oli mukana 16 M2-kerrostaloa Jyväskylältä ja pääkaupunkiseudulta, yhteensä 775 asuntoa.

Osassa asunnoista otettiin käyttöön Oraksen älykkäät suihkupäät, joissa on älysovelluksen tukema LED-näyttö. Näyttö kertoo reaaliaikaisesti veden- ja energiankulutuksen, ja lisäksi suihkupäässä on väri-indikaattori:

- Vihreä valo palaa, kun vedenkulutus on enintään 30 litraa.
- Oranssi valo syttyy, kun raja ylittyy.
- Punainen valo varoittaa 50 litran kohdalla.

Älysuihkut oli säädetty päästämään vettä 9 litraa minuutissa.

Toiselle osallistujaryhmälle annettiin imukupilla seinään kiinnitettävä tiimalasi, joka mittasi neljän minuutin suihkuajan – suositellun ihanteellisen suihkuttelun keston.

Verrokiasuntojen asukkaat eivät saaneet mitään mittalaitteita vedenkäytön seuraamiseen

Asunnoissa, joissa oli käytössä reaaliaikaista dataa näyttävä älysuihku, lämpimän veden käyttö väheni asukasta kohti keskimäärin 5,1 litralla päivässä, kylmän veden käyttö puolestaan 5,6 litraa. Pudotus aikaisempaan oli lämpimässä vedessä 8 prosenttia ja kylmässä 12 prosenttia. Kokonaisuudessaan vedenkäyttö siis väheni 20 prosenttia päivässä pelkästään älysuihkuun vaihtamalla

Tiimalasin seuraaminen ei tuottanut tutkimusperiodilla merkittävää muutosta vedenkulutukseen.

Ilman mittalaitteita suihkuttelivat verrokiasuntojen asukkaat yhtä huolettomasti kuin ennenkin.

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

• E 4-3 Biodiversiteetti

[E4-3] Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Kestävä viherhoito – luonnon monimuotoisuuden lisääminen piha-alueilla

Y-Säätiön kestävä viherhoidon tavoitteena on luoda viihtyisiä, terveellisiä ja turvallisia piha-alueita, jotka samalla edistävät luonnon monimuotoisuutta ja tukevat myös muuta eliöstöä.

Pääkaupunkiseudun kiinteistöjen piha-alueiden hoitosuunnitelmia on aloitettu päivittämään ja tavoitteena on laatia kestävä viherhoidon suunnitelmat kaikille kiinteistöille tulevien vuosien aikana.

Viherhoidon vaikutuksia seurataan ja kehitetään säännöllisesti. Kun tietoa piha-alueista kertyy, voidaan asettaa entistä konkreettisempia kestävä viherhoidon tavoitteita. Tarkoituksena on laajentaa kestävä viherhoidon käytäntöjä asteittain, ja niiden vaikutuksia mitataan esimerkiksi pinta-alojen laskennalla tai luonnon monimuotoisuuden kehityksen arvioinnilla, joko mitattavissa olevin menetelmin tai silmäämällä.

Kestävän viherhoidon toimenpiteitä 2024

Jo vuonna 2023 käynnistyneet kymmenen niittyprojektia jatkuivat raportointivuonna ja kesän aikana M2-Kotien oma vihertyö laajensi niittykohteita entisestään. Lisäksi asukkaat toteuttivat kolme uutta niittyä Espoossa, Lahdessa ja Tampereella sekä loivat viisi pölyttäjän- ja perhosystävällistä perennapankkia.

Pääkaupunkiseudulla jatkettiin myös vieraslajien torjuntaa, jota toteutettiin 30 pihalla. Erityisesti viitapihlaja-angervon (*Sorbaria sorbifolia*) hävittäminen oli keskiössä, sillä se on kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji, jonka maahantuonti, kasvatusta, myynti ja hallussapito on kielletty kahden vuoden siirtymäajalla. Viitapihlaja-angervon hävittäminen on haastavaa ja aikaa vievää. Kasvustoja on poistettu toistuvilla alasleikkauksilla kasvukauden aikana, ja monissa kohteissa hävittämistä on tehostettu kaivamalla juurakot pois. Uusia, korvaavia kasveja voidaan istuttaa vasta, kun on varmistettu, ettei vieraslaji enää uusiudu.

Vieraslaji viitapihlaja-angervo on haastava hävitettävä.

Rakennamme pala kerrallaan monimuotoisempia pölyttäjäturvallisia piha-alueita viherkeitaiksi, hyödynnämme paremmin sadevesiä, lisäämme hiiltä sitovaa kasvustoa ja tarjoamme asukkaille vihervirkistytymistä, jossa luonto on osa asuinyhteisöä.

Asukkaiden osuus kestävässä viherhoidossa

Oman kiinnostuksen mukaan myös asukastoimikunnat voivat lähteä edistämään oman pihapiirin monimuotoisuutta. Asukastoiminnan kautta on mahdollista:

Kasvattaa syötävää

- Lavakasvatusta, marjapensaita
- Asukkaat yhdessä organisoivat viljelyn ja hoitamisen
- M2-Kodit auttaa tuotteiden tilauksessa ja ohjeistaa tarpeen vaatiessa kasvatuksessa
- Rahoitetaan asukastoiminnan määrärahaista

Lehtikomposti pihalle

- Lehtien ja kasvijätteen kompostointi mullaksi omalla piha-alueella.
- Etusijalla kiinteistöt, joissa asukkailla omia asukaspihoja tai aktiivista pihanhoitoa.
- Mahdollinen sijoituspaikka sovittava yhteistyössä isännöitsijän kanssa.
- Toimitus ja käytön opastus yhteistyössä M2-Kotien asukashallinnon viherkoordinaattorin kanssa.
- Lehtikompostin hoito ja tyhjennys asukkaiden vastuulla.
- Lehtikompostin kustannukset eivät mene asukastoiminnan määrärahoista.

Perhos- ja pörräispuutarha

- Pihalle toteutettava niittyalue tai monilajinen pölyttäjäturvallinen perennapankki.
- Kiinnostus toteuttamiseen lähtee asukkailta. Yhteistyössä määritämme paikan pihalla ja suunnittelemme kasvit ja istutustyön.
- Hoitovastuu asukkailla. M2-Kodit ohjeistaa, tilaa materiaalit ja auttaa alkuun sekä toimittaa tarvittaessa infokyltit alueelle.
- Perustamiskustannukset eivät mene asukastoiminnan määrärahoista.

Tai talon pihalle luontonurkkaus piha-alueella viihtyviä luontaisista kasveista, lahoppuista, ötökkähotelleista.

40

Y-Säätiö
40 vuotta

Nostoja Y-Säätiön kestävyysraportista 2024

- E5 Kiertotalous

[E5-5] Kiertotalous: resurssien tulovirrat

Y-Säätiön resurssien tulovirrat: käytetyt materiaalit

ESRS-standardit edellyttävät jatkossa Y-Säätiötä raportoimaan yritykselle olennaiset resurssien sisäänvirtaukset eli materiaali-
virrat. Raportointi edellyttää kertomaan käytettyjen materiaalien
kokonaispainon sekä biologisten ja uudelleenkäytettyjen tai kier-
rätetyistä komponenteista valmistettujen materiaalien osuuden.

Y-Säätiön rakennuttaminen on oletettavasti suurin materiaalikäyt-
täjä, joten materiaalijalanjäljen kartoittaminen aloitettiin vuonna
2024 valmistuneista uudisrakentamisen kohteista. Konsultti Vesi-
taito Oy laski materiaali- ja energiatulovirrat kohteista, joille hiilijalan-
jälki oli laskettu hyödyntäen One Click -laskentaohjelmistoa. Laskennan mukaan
biologisten materiaalien osuus uudiskohteista oli keskimäärin alle
prosentin, noin 0,43 %, ja uudelleenkäytettyjen ja uusiomateriaali-
en osuus noin 2,3

Määrätiedot ja materiaaliominaisuudet perustuvat One Click LCA:n
Building Circularity-työkalun määrittelemiін tietoihin kyseisille
rakennusmateriaaleille. Rakennusmateriaalit perustuvat raken-
nuksille laadittujen hiilijalanjälkilaskelmien (Vesitaito, 1-2025)
rakennusosa- ja materiaalitietoihin. Massatiedot kattavat raken-
nuksen valmistamiseen käytettyjen materiaalien tiedot (A1-A5,
rakentamisvaihe). Laskennassa biologiset materiaalit käsittivät
puumateriaalit, mm. puutavara, vanerilevyt, laminaatti/parketti ja
kiintokalusteet. Vuonna 2024 valmistuneissa uudiskohteissa ei ole
uudelleenkäytettyjä tuotteita tai rakennusosia, joten uudelleen-
käytettyjen ja uusiomateriaalien materiaaliominaisuudet ovat kokonai-
suudessaan rakennusmateriaaleja, jotka sisältävät uusiainesta.
Näistä suurin osa muodostuu betoniteräksestä (kierrätysaste
arvioitu olevan 100 %). Lisäksi kategoriaan lukeutuvat mm. betonit,
muut terästuotteet, mineraalivillat, kipsilevyt ja lasi (kierrätysosuus
pääasiassa n. 1-20 %).

2024 Y-Säätiön uudiskohteet

	Asunnot (kpl) Autopaikat (kpl)	Paino (tn)	Kokonaispaino per as/ap (tn)	Biologiset materiaalit ¹		Uudelleenkäytetyt ja uusiomateriaalit	
				Paino (tn)	Osuus [%]	Paino (tn)	Osuus [%]
Rullakkokuja 14, Helsinki		21177	189	109	0,00 %	513	0,00 %
Rakennushanke, rakennus *	112	12485	111	109	0,87 %	311	0,00 %
Rakennushanke, rakennus, pysäköinti *	27	2387	88	0	0,00 %	88	0,00 %
Rakennushanke, rakennuspaikka *		6305		0	0,00 %	114	0,00 %
Nihtisillankuja 2, KOy Espoon Nihtiparkki		24163	355	68	0,00 %	398	0,00 %
Rakennushanke, rakennus *	68	13289	195	59	0,00 %	280	0,00 %
Rakennushanke, rakennus, pysäköinti *	38	4103	108	31	0,00 %	65	0,00 %
Rakennushanke, rakennuspaikka *		6771		5,5	0,00 %	53	0,00 %
Taitajankatu 10, Kangasala		8253	285	38	0,00 %	183	0,00 %
Rakennushanke, rakennus *	29	5034	174	37	0,00 %	143	0,00 %
Rakennushanke, rakennus, pysäköinti *	18	1085	60	0,4	0,00 %	19	0,00 %
Rakennushanke, rakennuspaikka *		2134		0,3	0,00 %	21	0,00 %
Verkkoneula 5, Helsinki		14596	218	68	0,00 %	406	0,00 %
Rakennushanke, rakennus *	67	8445	126	68	0,00 %	221	0,00 %
Rakennushanke, rakennus, pysäköinti *	23	1955	85	0	0,00 %	98	0,01 %
Rakennushanke, rakennuspaikka *		4196		0	0,00 %	87	0,00 %
Isosseppälä 10, massa-laskentaa ei tehty 2024		-	-	-	-	-	-
Rakennushanke, rakennus *	48	-	-	-	-	-	-
Rakennushanke, rakennus, pysäköinti *	48	-	-	-	-	-	-
Rakennushanke, rakennuspaikka *	-	-	-	-	-	-	-
2024 Lasketut uudiskohteet YHTEENSÄ	324 AS 154 AP	68190		282	0,43 %	1501	2,27 %

Määrätiedot ja materiaaliominaisuudet perustuvat One Click LCA:n Building Circularity-työkalun määrittelemiін tietoihin kyseisille rakennusmateriaaleille. Rakennusmateriaalit perustuvat rakennuksille laadittujen hiilijalanjälkilaskelmien (Vesitaito, 1-2025) rakennusosa- ja materiaalitietoihin. Massatiedot kattavat rakennuksen valmistamiseen käytettyjen materiaalien tiedot (A1-A5, rakentamisvaihe).

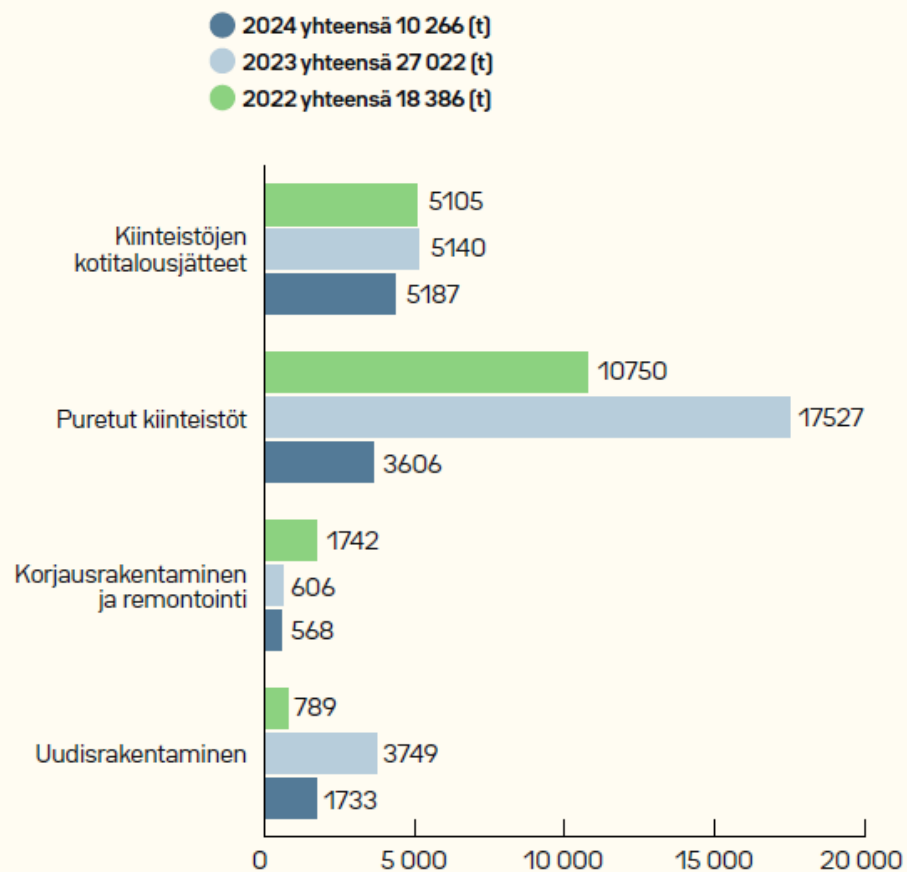
* = Jouttelu, kuten Y-Säätiön vähähiilisyysarvioinnin yhteenvetotaulukossa (2024).

¹ = Puumateriaalit, mm. puutavara, vanerilevyt, laminaatti/parketti, kiintokalusteet.

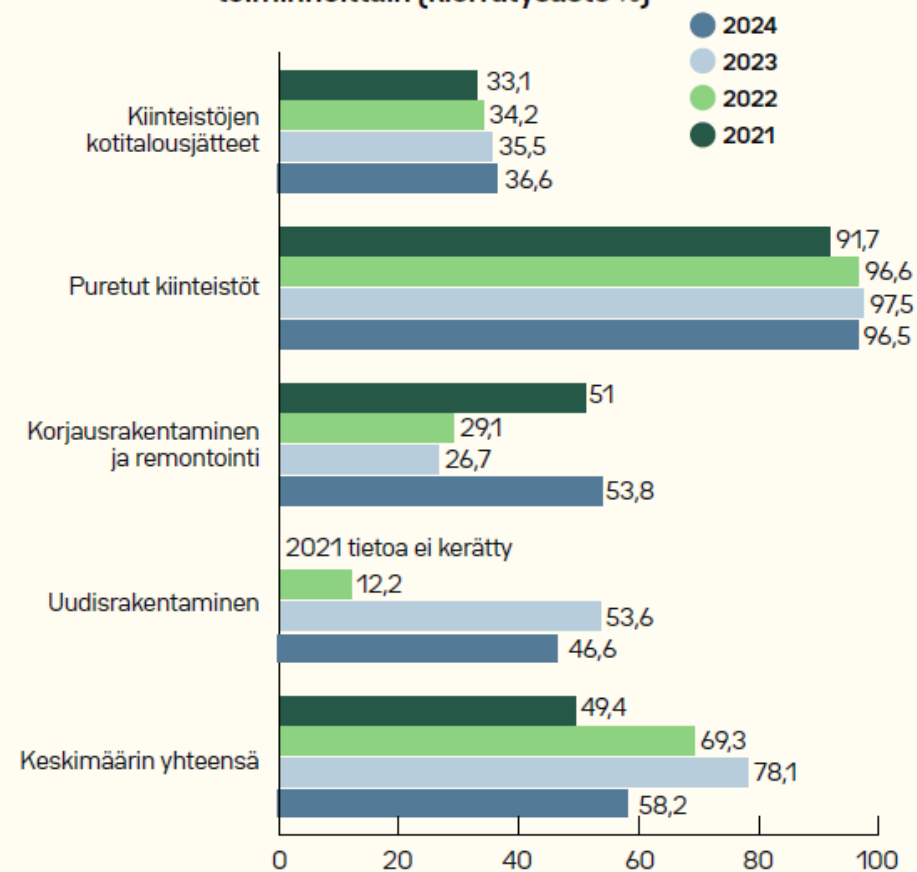
Nostoja Y-Säätiön kestävyysraportista 2024

- E5 Kiertotalous

Jättemäärät toiminnoittain [t]

Materiaalihyödyntämiseen ohjatun jätteen osuus toiminnoittain [kierrätysaste %]

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

- E5 Kiertotalous

Raappavuorenrinteen kiertotaloustapahtuma

Aloitimme loppuvuodesta 2024 ison kohteen Raappavuorenrinte 2 kevyet sisäpurkutyöt. Kohteesta valikoitiin varusteita ja kalusteita, joilla ajateltiin olevan jälleenmyyntiarvoa. Tammikuussa 2025 järjestettiin kierrätystapahtuma, missä tarvikkeet myytiin edullisesti eteenpäin. Vantaan Sanomat kirjoitti tapahtumasta artikkelin, mikä houkutteli paikalle arvion mukaan yli 120 kiinnostunutta ostajaa. Tavoitteena oli saada tavaroita mahdollisimman tehokkaasti kiertoon. Tärkeässä roolissa onnistuneen tapahtuman järjestämisessä ja organisoinnissa olivat Uurasohjelman keikkatyöläiset.

- EU Taksonomia

EU:n vihreän rahoituksen viitekehys EU Taksonomia

Taksonomiaraportoinnissa kuvataan, miten Y-Säätiön toiminta vuonna 2024 edistää merkittävästi yhtä taksonomian kuudesta tavoitteesta.

Y-Säätiön taloudellista toimintaa kuvaa parhaiten tilastollisen toimialaluokituksen NACE pääluokka L68 - Real estate activities, mikä EU komission tiedonannon (C/2023/267) mukaisesti mahdollistaa Y-Säätiön raportoitmaan taksnnonmiakelnoisuutta taksnnonmian teknisten arvinintikriteerien kohdan I

Lisäksi tekniset arviointikriteerit edellyttävät taksonomian mukaisten kiinteistöjen ilmastoriskien arviointia, joka käynnistettiin konsulttivuorossa.

Luokitusjärjestelmän taloudellisiin toimintoihin liittyvä osuus liikevaihdosta

[illegible]

Luokitusjärjestelmän taloudellisiin toimintoihin liittyvä osuus pääomamenoista (CapEx)

		2024		Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit											
				Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit											
				Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit											
				Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit											
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKÄLPÖISYYS TOIMINNAT		Taloushallinnon toiminnot		2024		Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit									
A.1 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ympäristön kannalta kestävästi toimiva (luokitusjärjestelmän mukainen) (A.1)																						
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta eivät kannalta kestävästi toimivat (ei -luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (A.1+A.2)																						
B.2 LUOKITUSJÄRJESTELMÄKÄLPÖISYYS TOIMINNAT		Taloushallinnon toiminnot		2024		Päättökäteen vaikutusten arvioinnit							G1 merkittävistä haasteista -arvioinnit									
B.2.1 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2)																						
B.2.2 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.2+B.2.3)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3)																						
B.2.3 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.3+B.2.4)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4)																						
B.2.4 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.4+B.2.5)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4+B.2.5)																						
B.2.5 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.5+B.2.6)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4+B.2.5+B.2.6)																						
B.2.6 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.6+B.2.7)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4+B.2.5+B.2.6+B.2.7)																						
B.2.7 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.7+B.2.8)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4+B.2.5+B.2.6+B.2.7+B.2.8)																						
B.2.8 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelmän mukaiset)																						
27 Rakennuksen hankinta ja omistaminen																						
Lisävalittu ei -luokitusjärjestelmäkelpoisista, mutta ei ympäristön kannalta kestävästi toimivista osista (lisävalittu luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot)																						
Yhteensä (B.2.8+B.2.9)																						
Yhteensä (B.2.1+B.2.2+B.2.3+B.2.4+B.2.5+B.2.6+B.2.7+B.2.8+B.2.9)																						
B.2.9 Ympäristön kannalta kestävästi toimivat (luokitusjärjestelm																						

Nostoja Y-Säätiön vastuullisuusraportista 2024

- S2 Arvoketjun työntekijät

[S2] Arvoketjun työntekijät

EU:n ESRS-vastuullisuusraportointistandardien mukaisesti Y-Säätiön tulee kertoa, mitä olennaisia myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia yrityk- sellä mahdollisesti tai tosiasiallisesti on sen arvoketjun työntekijöihin. Y-Säätiön tulee tunnistaa esimerkiksi työoloihin, yhdenvertaiseen kohteluun ja työhön liittyviin oikeuksiin liittyvät vaikutukset.

Työturvallisuus ja harmaan talouden torjunta Y-Säätiön rakennushankkeissa

Y-Säätiön työmailla pitää aina olla tavoitteena tapaturmaton työympäristö. Työntekijän perusoikeutena on palata töistä kotiin terveenä. Y-Säätiön työmaalla sattuneisiin työturvallisuuspoikkeamiin reagoidaan välittömästi. Urakoitsijoita edellytetään selvittämään poikkeukseen johtaneet syyt, sekä toimenpiteet ehkäisyyn jatkossa. Rakennustyömaiden työturvallisuutta arvioidaan yleisesti TR (talonrakennus)-mittarilla. TR-mittauksessa koko työmaa havainnoidaan käyttäen vakiolomaketta seuraavien asioiden osalta: telineet, kulkusillat ja tikkaat, koneet ja välineet, putoamissuojaus, työskentely, sähkö ja valaistus, järjestys ja pölyisyys.

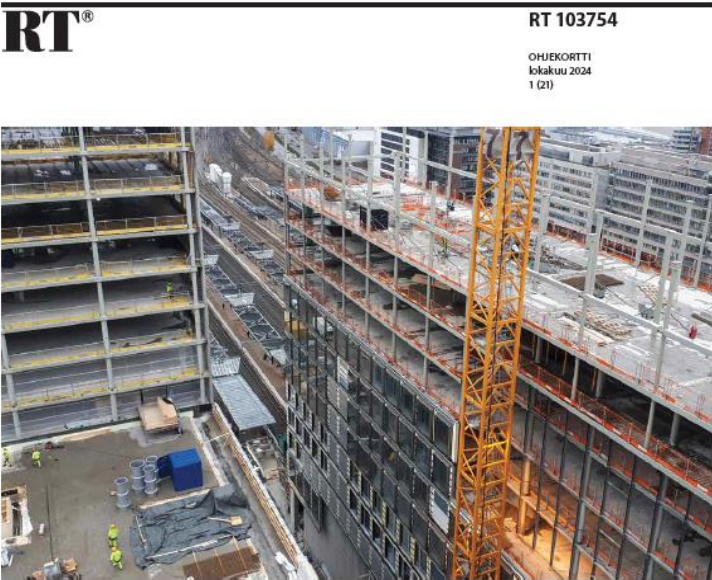
Y-Säätiön rakennuttamisessa laaditaan kohdekohtaiset urakkaohjelmat, joissa määritellään vähintään seuraavasti **työturvallisuudesta**:

- Pääurakoitsija toimii rakennuskohteessa rakennustyön turvallisuudesta sekä työmaan johtovelvollisuuksista vastaavana päätoteuttajana huolehtien ja vastaten siitä, että Valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 sekä työturvallisuuslaissa [23.8.2002/738] mainitut rakennuttajan ja päätoteuttajan rakentamista koskevat velvoitteet ja muut asiat otetaan huomioon.
- Pääurakoitsija laatii ja hyväksyy viranomaisilla kohteen työturvallisuutta koskevat viranomaisten vaatimat asiakirjat laatii työturvallisuussuunnitelmat, jotka hyväksytään tilaaj
- KVR-urakoitsijana pääurakoitsija nimeää rakennushankkeen työturvallisuuskoordinaattorin, joka huolehtii rakennushankkeen ryhtyvälle osapuolelle säädetystä velvoitteista.
- Ennen rakennusvalvonnan aloituskokousta tilaaja kutsuu koolle työturvallisuuskokouksen
- Työturvallisuuteen mahdollisesti liittyvät erityistilanteet, kuten työskentely esimerkiksi raitiotien tai tukiaseman läheisyydessä
- Ehdot työskentelylle normaalin työajan ulkopuolella
- Pääurakoitsijan tulee raportoida työmaakokouksien yhteydessä työmaan työ- turvallisuustilanne:

- laaditut ja laadittavana olevat työturvallisuussuunnitelmat
- työmaalla kokousväliillä tapahtuneet tapaturmat ja "läheltä piti" -tilanteet sekä niiden jatkotoimien suorittaminen
- TR-mittaustulos

ja harmaan talouden torjunnasta

- Päätoteuttaja vastaa veromenettelylain [18.12.1995/1558] työntekijä- ja urakkatietojen ilmoittamisesta) mukaisesti päätoteuttajan velvollisuuksista.
- Tilaaja edellyttää, että pää- ja aliurakoitsijat kuuluvat Tilaajavastuu.fi:n Luotettava Kumppani -palveluun. Urakoitsin on liitettävä selvitys edellä mainitusta urakkatarjoukseensa ja selvitykset eivät saa olla kahta kuukautta vanhempia.
- Aliurakoitsijaa käytettäessä tällä on oikeus antaa urakka edelleen aliurakkana. Urakan ketjuttaminen tätä pidemmällä ole mahdollista ilman tilaajan hyväksymää erityistä syytä.

TYÖVOIMAN HYVÄKSIKÄYTÖN TORJUNTA RAKENNUSALALLA

Tämä ohjekortti sisältää kelpoja ennaltaehkäistä ja tunnistaa työvoiman hyväksikäyttöä rakennusalalla sekä neuvoja, kuinka toimia epäilysten herätessä. Ohjekortti on tarkoitettu rakennuttajille, pääurakoitsijoille, taloyhtiöille sekä muille tilaaja-asemassa oleville taholle. Työperäinen hyväksikäyttö koskee erityisesti ulkomaalaisia työntekijöitä. Tilanteet vaihtelevat alipalkkauksesta ja työsyynästä aina vakavien ihmisoikeusloukkauksiin kuten pakotyöhön. Ohjeiden noudattaminen edistää tervettä kilpailua ja reilua työoloja sekä auttaa torjumaan harmaata taloutta ja talousrikoksia. Ohjeet perustuvat lain vaatimuksiin ja sisältävät huolellisuusvelvoitteeseen perustuvia toimenpiteitä, joilla edistetään vastuullisempaa yrityskulttuuria.

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 JOHDANTO
- 2 KÄSITTEITÄ
- 3 LAINSÄÄDÄNTÖ
 - 3.1 Tilaajan selvitysvelvollisuus ja laki työntekijöiden lähettämisestä
 - 3.2 Ulkomaalaisen työntekijän työnteko-oikeuden tarkastaminen
 - 3.3 Yritysvastuusaantely
- 4 ENNALTAEHKÄISEVIÄ TOIMENPITEITÄ TYÖN TILAAJILLE
 - 4.1 Eettiset linjaukset ja vastuullisuusperiaatteet
 - 4.2 Työn ketjuttamiseen liittyvä riskienhallinta
 - 4.3 Urakkaketjun työntekijöiden palkka- ja työaikatietojen toimittaminen sopimalla
 - 4.4 Huomioita perehdytyksestä

- 5 VALVONTA JA TYÖMAATARKASTUKSET
 - 5.1 Tilaaja-asemassa olevien tahojen ja pääurakoitsijoiden tarkastuskäynnit työmaalla
 - 5.2 Kuvallinen henkilötunniste ja sähköinen kulunvalvonta
 - 5.3 Pakko- tai valekivyttytyttytyyden tunnistaminen rakennustyömailla
- 6 MILLOIN EPÄILYSTEN TYÖPERÄISESTÄ HYVÄKSIKÄYTÖSTÄ PITÄISI HERÄTÄ?
 - 6.1 Työperäisen hyväksikäytön tunnusmerkit
- 7 KORJAAVAT TOIMENPITEET
 - KIRJALLISUUS

Jotta
jokaisella
on koti

